

Co wiem o Andrzejkach?

Opracowały Milena Skibowska i Kamila Makurat wraz z Samorządem Szkolnym Szkoły Podstawowej nr 52 w Gdańsku

Andrzejki:

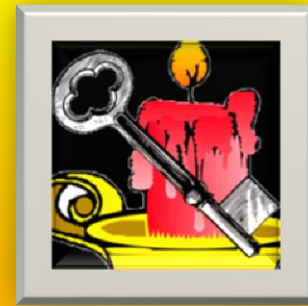

To innymi słowy wieczór wróżb odprawianych w nocy z 29 na 30 listopada. Patronem Andrzejek jest Święty Andrzej - patron Szkocji, Grecji i Rosji. Po raz pierwszy w Polsce wzmianka literacka o Świętym Andrzeju pojawiła się w 1557, a autorem jej był Marcin Bielski, polski historyk, renesansowy poeta satyryczny, pisarz i tłumacz.

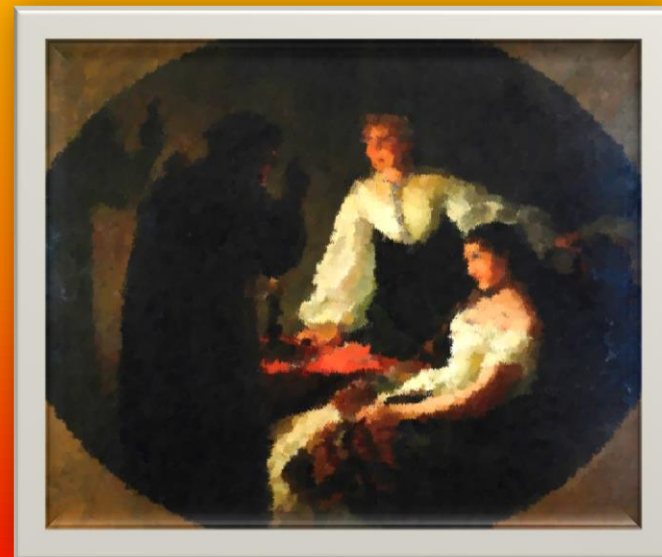
Fakty:

- Andrzejki są specjalną okazją do zorganizowania hucznych zabaw przed rozpoczynającym się adwentem.
- Od początku istnienia Andrzejek ludzie traktowali wróżby bardzo poważnie przez co każdemu wróżono przyszłość indywidualnie jednak później Andrzejki przybrały formę zbiorową.

Przykłady wróżb indywidualnych:

Jeśli dziewczyna pościła przez cały dzień i modliła się do świętego Andrzeja, to we śnie mógł ukazać się jej przyszły ukochany.

Jeśli panna w dniu świętego Andrzeja ucięła gałązkę wiśni lub czereśni i zakwitły w wigilię Bożego Narodzenia, dziewczyna mogła liczyć na rychłe pójście za mąż.

Przykłady wróżb zbiorowych:

- Wylewanie wosku na zimną wodę (często przez ucho od klucza) i wróżenie z kształtu zastygłej masy
- Ustawianie od ściany do progu jeden za drugim butów zgromadzonych panien: ta, której but pierwszy dotarł do progu, miała jako pierwsza wyjść za mąż.
- Każdy z uczestników musi pomyśleć życzenie, a następnie wybrać monetę o dowolnym nominale i z wyznaczonego miejsca spróbować trafić do naczynia z wodą. Temu, komu się uda spełni się marzenie.

Andrzejkowe przysłowia:

Miękko na Andrzeja to dobra nadzieja...

Noc Andrzeja świętego przyniesie nam narzeczonego...

Której but na progu stanie, pierwsza panna na wydanie...

Czy wiesz że...

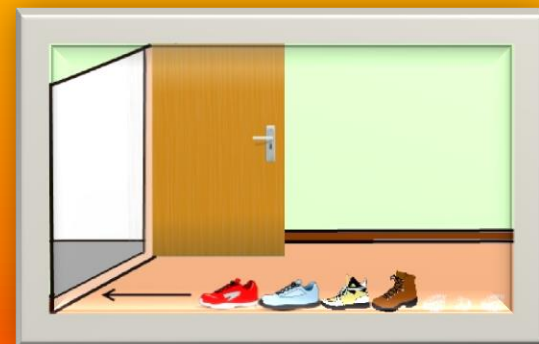
- Św. Andrzeja uznaje się za patrona podróżników i małżeństw. To także orędownik zakochanych.

- Wróżby Andrzejkowe przeznaczone były głównie dla dziewcząt (odpowiednikiem dla chłopców, były Katarzynki), choć od jakiegoś czasu przyjęło się, że w wieczór 29 listopada wróżą wszyscy).

Najpopularniejsze wróżby związane z Andrzejkami w Polsce to:

lanie wosku
wróżenie z kart
ustawianie butów
obieranie jabłek

OBIERANIE JABŁEK

Uczestnicy zabawy obierają jabłko starając się uzyskać jak najdłuższą i nieprzerwaną skórkę. Zwykle w tej wróżbie uczestniczyły same panny. Ta która miała najdłuższą skórkę miała mieć trwały związek.

Następnie dziewczynki rzucały skórki za plecy i patrzyły jaką literę alfabetu powstały kształt przypomina. To miała być pierwsza litera imienia chłopaka.

Andrzejki w innych krajach:

- W innych europejskich krajach również obchodzi się andrzejki.
- Na Ukrainie wigilia św. Andrzeja wypada 13 grudnia, a to dlatego, że w tym kraju adwent rozpoczyna się dwa tygodnie później niż w Polsce. W tym dniu dziewczęta smażą naleśniki i jedzą dużo słodczy, wierzą bowiem, że dzięki temu szybko znajdą męża.
- Mieszkanki Czech i Słowacji również obchodzą andrzejki na słodko. Tego dnia przygotowują ciastka, które przypominają w smaku i wyglądzie nasze rodzime pączki.
- W Szkocji dzień świętego Andrzeja hucznie obchodzony jest jako święto bankowe. Świętego czci się tam, jedząc, pijąc i imprezując.

**Mamy nadzieję, że mimo
obostrzeń związanych z
koronawirusem skorzystacie z
naszej prezentacji i 30 listopada
w warunkach domowych
wykonacie wróżby. 😊**

**Z pozdrowieniami,
SU ze SP nr 52 w Gdańsku wraz z
opiekunami Mileną Skibowską i
Kamila Makurat.**